

C₁ 428

STANDARDIZACIJA

Bilten

JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

10

Izdavač:

JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU

Beograd, Cara Uroša 54

Odgovorni urednik
Slavoljub Vitorović, dipl. inž.

STANDARDIZACIJA

BILTEN JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

B E O G R A D

BROJ 10

OKTOBAR — 1969.

STRANA 231 — 258

S A D R Ž A J

	Strana
Međunarodna standardizacija u oblasti bazne hemije	233
<i>Predlog standarda:</i>	
<i>Energetski transformatori. Kotači.....</i>	239
<i>Anotacije predloga standarda:</i>	
— <i>iz oblasti opreme transformatora snage .....</i>	241
— <i>za metode ispitivanja veštačkih đubriva (uree) .....</i>	242
— <i>iz oblasti proizvodnje čistih hemikalija .....</i>	242
— <i>iz oblasti opruga za šinska vozila železničkog saobraćaja .....</i>	242
— <i>iz oblasti građevinarstva .....</i>	243
— <i>za staklene boce za jestivo ulje .....</i>	243
<i>Katalog standarda brodogradnje .....</i>	244
<i>Međunarodna standardizacija — Primljena dokumentacija .....</i>	251
— <i>Kalendar zasedanja .....</i>	252
<i>Objavljeni jugoslovenski standardi .....</i>	255

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA U OBLASTI BAZNE HEMIJE

Na inicijativu niza evropskih zemalja odlučeno je krajem 40-te godine da se otpočne sa radovima na međunarodnoj standardizaciji u oblasti hemije.

Organizacija ovih radova poverena je Italijanskoj instituciji za standardizaciju (Ente Nazionale Italiano di Unificazione) i u okviru Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) osnovan je Tehnički komitet ISO/TC 47 — Hemija.

ORGANIZACIJA RADA NA MEĐUNARODNOJ STANDARDIZACIJI

Međunarodna organizacija za standardizaciju ISO koja je osnovana 1946. godine i obuhvatila 65 zemalja-članica, ima sledeće zadatke:

- Izrada međunarodnih preporuka koordinacijom sa postojećim standardima svih zemalja-članica, da bi se na taj način olakšala međunarodna razmena robe, usluga i naučno-tehničkih informacija;
- Izrada međunarodnih standarda;
- Uzajamno upoznavanje svojih članova sa svojim planovima standardizacije;
- Saradnja sa drugim međunarodnim organizacijama;
- Održavanje kontakata i razmena tehničkih podataka i iskustava poznatih stručnjaka na području standardizacije.

Organi ISO-a su: Generalna Skupština — Savet — Predsednik — Potpredsednik — Generalni sekretar sa svojim štabom — **Tehničkim komitetima (TC) i tehničkim odeljenjima**.

Svaki Tehnički komitet ima svoj Sekretarijat kojim rukovodi jedna zemlja — članica ISO-a. Za radove na području hemije Sekretarijat je u rukama italijanske organizacije za standardizaciju.

Tehnički komitet se sastoji od članova koji aktivno sarađuju P-članovi (Participating Members), i posmatrača O-članova (Observers) koji nemaju pravo glasa. Prema potrebi, Tehnički komiteta mogu formirati Potkomitete (SC) i Radne grupe (WG) koji su ovlašćeni za obradu specijalnih problema ili zadataka. U cilju realizacije postavljenih zadataka, Tehnički komiteti održavaju veze sa ostalim ISO-komitetima i međunarodnim organizacijama. Krajnji rezultat rada komiteta predstavljaju ISO-preporuke, koje moraju imati saglasnost kako članova komiteta, tako i članova ISO-a. Sve ISO-preporuke, koje su izrađene od strane Tehničkog komiteta i podnete ISO-članovima na odobrenje, moraju imati saglasnost Saveta.

U svom radu na međunarodnim preporukama, slično radu nacionalnih organizacija za standardizaciju, komiteti pismeno izmenjuju svoja mišljenja i održavaju zasedanja. Kao i pri svakom radu na standardizaciji, glavnu reč imaju proizvođači i potrošači kao i tehničko-naučne institucije.

Prvi rezultati rada komiteta realizuju se kroz nacrte preporuka (Draft Proposals), koji mora imati pismenu saglasnost većine članova komiteta. Oni se predaju Generalnom sekretaru, koji ih kao ISO-preporuke (Draft ISO Recommendation) dostavlja svim ISO-članovima. Ako je 60% ISO-članova saglasno sa preporukom, smatra se da je ona prihvaćena, i Savet donosi definitivan dokumenat u obliku ISO-preporuke.

U Potkomitetima se radi na isti način kao i u Tehničkom komitetu. Sve što se uradi u okviru Potkomiteta, predaje se na dalju nadležnost Sekretarijatu komiteta.

U okviru Radnih grupa može se slobodnije raditi. Na primer, predsednik Radne grupe može neposredno održavati pismenu vezu sa pojedinim saradnicima.

Zvanični radni jezici su engleski, francuski i ruski. Za ruski jezik postoji ograničenje u tom smislu, što jedan saradnik može govoriti ruskim jezikom, ali se izvodi ostalih saradnika ne prevode na ruski jezik.

ZNAČAJ ISO-RADOVA

Ovi radovi imaju poseban značaj za zemlje sa razvijenom razmenom robe i proizvoda. Kako pri izvozu tako i pri uvozu, za otpremljenu robu i proizvode, a specijalno za one koji služe za dalju reprodukciju, neophodno je postići saglasnost za niz njihovih osobina (karakteristika), koje se stoga moraju proveravati. Za to su potrebne jedinstvene, opšte priznate i cenjene metode ispitivanja od strane zainteresovanih strana.

Sa razvojem i usavršavanjem standardizacije u tehnički visoko razvijenim zemljama, njihovi standardi su se koristili u međunarodnoj razmeni kao baza za kontrolu i usaglašavanje kvaliteta. Pre II svetskog rata to su pretežno bili DIN-standardi, koji su uživali veliki ugled u svetu. Posle rata, na prvom mestu su bili britanski (BS) standardi i pre svega američki standardi (ASTM), što znači da su manje razvijene zemlje pri nabavci sirovina, poluproizvoda i gotovih proizvoda bile prinuđene da kvalitet proveravaju njihovim već utvrđenim metodama i postupcima.

Međutim, poznato je da se pri ispitivanju određenih osobina neke sirovine ili proizvoda, izborom metode i načina rada može u jednom ili drugom pravcu uticati, što je dovodilo do nepoverenja i nesporazuma. Ovo nepoverenje treba da se odstrani zajedničkim međunarodnim radovima u okviru ISO-a, pri čemu svaka zemlja ima podjednaku mogućnost da — preko svojih predstavnika — direktno sarađuje u razradi i donošenju preporuka ili da bar prati i posmatra taj rad.

Postoje tri značajna razloga zbog kojih bi proizvođači morali aktivno sarađivati na ovim radovima.

1. — Proizvođači su često suočeni sa činjenicom da se pri kontroli proizvodnje susreću sa više ili čak mnogo odstupanja u uslovima kvaliteta (tehničkim uslovima) i pre svega sa različitim postupcima ispitivanja i analize;
2. — Za zemlje sa razvijenim izvozom, učešće u radu međunarodne standardizacije je od posebnog značaja, jer time štite sopstvene interese i pri tom vode računa da se ne usvoje zaključci koji bi bili suprotni ovim interesima;
3. — Izrada jedinstvenih međunarodnih metoda i postupaka ispitivanja, olakšava razmenu robe, omogućava da se reklamacije raščiste na brz i jednoobrazan način i da se često one i izbegnu.

Iz navedenog se može prihvatiti konstatacija da »što je aktivnije učešće industrije jedne zemlje na ISO-radovima, time je njihov uticaj snažniji i veći na uobičavanje preporuka i standarda«.

DOSADAŠNJI RAZVOJ U TEHNIČKOM KOMITETU ISO/TC 47 »HEMIJA«

Prvo zasedanje ovog Komiteta održano je od 16. do 20. septembra 1950. godine u Milanu, kome je prisustvovalo 20 zemalja-članica, od kojih su 9 bili P-članovi, a 11 O-članovi, prema sledećem rasporedu:

P-članovi: Brazilija, Francuska, Indija, Italija (Sekretarijat), Austrija, Poljska, Portugal, Švajcarska, Čehoslovačka.

O-članovi: Belgija, Čile, Finska, Izrael, Jugoslavija, Meksiko, Novi Zeland, Holandija, Švedska, Južnoafrička Unija i SSSR. Drugo zasedanje ISO/TC 47 održano je od 5. do 7. novembra 1951. godine ponovo u Milanu.

Na trećem zasedanju Komiteta održanom od 5. do 8. oktobra 1953. godine u Pizi, broj zemalja-članica povećao se na 30, od čega je bilo 13 P-članova, među kojima se prvi put pojavljuje i SR Nemačka, zemlja sa snažno razvijenom hemijskom industrijom. Sledeća zasedanja su održana u Sirmionu (Italija) od 1. do 4. oktobra 1956. i u Rimu od 3. do 6. oktobra 1960.

Šesto zasedanje je održano od 7. do 11. oktobra 1965. u Londonu. Na poslednjem zasedanju održanom od 2. do 4. oktobra 1968. u Berlinu (zapadnom) ukupan broj zemalja-članica iznosio je 43, i to:

P-članovi: Belgija, Brazilija, Bugarska, Kanada, Italija (Sekretarijat), Francuska, Velika Britanija, Indija, Izrael, Holandija, Nemačka, Austrija, Poljska, Portugal, Rumunija, Švajcarska, Španija, Južnoafrička Unija, Čehoslovačka, Sovjetski Savez, Mađarska, Sjedinjene Države Amerike, Ujedinjena Arapska Republika.

O-članovi: Argentina, Australija, Čile, Kuba, Finska, Grčka, Iran, Japan, Jugoslavija, Liban, Meksiko, Novi Zeland, Severna Koreja, Norveška, Pakistan, Švedska, Singapur, Severna Koreja, Tajland i Turska.

Prema dosadašnjem stanju Tehnički komitet ISO/TC 47 »Hemija« obuhvata 15 stalnih radnih grupa (RG) koje se bave izradom specifikacija i metoda ispitivanja sledećih proizvoda, odnosno proizvodnih grupa:

Radna grupa 1 (Sekret.: Italija): Hlorovodonična i sumporna kiselina, amonijumnitrat i sumpor.

Radna grupa 2 (Sekret.: Belgija): Amonijumsulfat, amonijak, azotna kiselina i glicerin.

Radna grupa 3 (Sekret.: Belgija): Hlor, alkalni hidroksidi, alkalni karbonati, alkalni silikati i natrijumbikarbonat.

Radna grupa 4 (Sekret.: Vel. Britanija): Organske kiseline, alkoholi i aldehidi, aceton, fenol, krezol, ksilenol, krezolna kiselina. Opšte metode ispitivanja organskih proizvoda.

Radna grupa 5 (Sekret.: Italija): Urea i amonijumbikarbonat.

Radna grupa 6 (Sekret.: SR Nemačka): Halogenski derivati ugljovodonika.

Radna grupa 7 (Sekret.: Italija): Fosforna kiselina i kondenzovani fosfati.

Radna grupa 8 (Sekret.: Italija): Aluminijumoksid, kriolit, aluminijumfluorid i natrijumfluorid.

Radna grupa 9 (Sekret.: Španija): Kalijumhlorid, natrijumhlorid i kalijumsulfat.

Radna grupa 10 (Sekret.: Jugoslavija): Ugljendisulfid.

Radna grupa 11 (Sekret.: Velika Britanija): Borna kiselina, oksidi bora, borati i perborati.

Radna grupa 12 (Sekret.: Italija): Limunska kiselina, vinska kiselina i njihove soli.

Radna grupa za terminologiju, metode ispitivanja i specifikacije reagenasa (čistih hemikalija) (Sekret.: Italija) — Rad ove radne grupe koja je osnovana 1965. god. u Londonu treba da se odvija u najužoj saradnji sa JUPAC-om.

Radna grupa za izradu Preporuke R/78 (Sekret.: Italija) — Rad ove radne grupe sastoji se u izradi opših obaveznih uputstava za međunarodnu standardizaciju metoda i specifikaciju hemijskih proizvoda.

Radna grupa za nove proizvode (Sekret.: Francuska) — Ova radna grupa ispituje u međunarodnim okvirima potrebu i mogućnost izrade standarda za do sada neobuhvaćene proizvode sa područja hemijske industrije.

Stanje radova u pojedinim radnim grupama ISO/TC 47

Zaključno sa 1968. godinom u okviru pojedinih radnih grupa u toku su sledeći radovi, bilo da su u pitanju definitivne ISO-preporuke ili nacrti ISO-preporuka:

Radna grupa 1

1. — Hlorovodonična kiselina

Usvojene su ISO-preporuke za metode određivanja ukupne kiselosti, sulfata, gvožđa, oksidacionih i redukcionih materija, sulfatnog ostatka, tragova sulfata, i turbidimetrijska metoda.

2. — Sumporna kiselina

Usvojene su ISO-preporuke za metode određivanja ukupne kiselosti i izračunavanje sadržaja slobodnog SO_3 , koncentracije H_2SO_4 , sumpordioksida (SO_2), ostatka posle žarenja, ukupnog azota i gvožđa. U fazi proučavanja su sledeće metode: Određivanje amonijačnog azota, azotnih oksida, hlorida i olova.

3. — Amonijumnitrat

U fazi proučavanja i u obliku nacrta preporuke su sledeće metode određivanja: amonijačnog azota, ukupnog azota, gvožđa, slobodne kiseline, pepela, sulfata, hlorida, nitrita, materija nerastvorljivih u vodi, i merenje pH-vrednosti.

4. — Sumpor

Izrađena je preporuka metode za određivanje arsena.

Radna grupa 2

1. — Amonijumsulfat

Izrađeni su nacrti preporuka za metode određivanja hlorida i arsena.

2. — Azotna kiselina

Izrađeni su nacrti preporuka za metode određivanja ukupne kiselosti, nitroznih jedinjenja, gvožđa i ostatka u obliku sulfata.

3. — Glicerin

Izrađeni su nacrti preporuka za metode uzimanja uzorka, određivanja glicerola, vode (po Karl Fischeru), alkalnosti ili kiselosti, sulfatnog pepela, zapreminske mase i arsena.

Radna grupa 3

1. — Natrijumkarbonat (amonijačna soda)

Usvojene su kao međunarodne ISO-preporuke sledeće metode ispitivanja: Priprema i čuvanje uzorka; određivanje alkalnosti, natrijumbikarbonata, hlorida, sulfata, gvožđa, gubitka mase na 250°C i materija nerastvorljivih u vodi.

2. — Natrijumhidroksid

Usvojene su međunarodne ISO-preporuke za sledeće metode ispitivanja: Priprema i čuvanje uzorka, priprema rastvora uzorka; određivanje alkalnosti, ugljendioksida, hlorida, sulfata, gvožđa, silicijuma (na bazi rastvorljivosti i sa hinolinom), kalcijuma i materija nerastvorljivih u vodi.

3. — Kalijumhidroksid

Usvojene su međunarodne ISO-preporuke za sledeće metode ispitivanja: Priprema i čuvanje uzorka, priprema rastvora uzorka; određivanje alkalnosti, ugljendioksida, hlorida, sulfata, gvožđa, silicijuma (na bazi nerastvorljivosti i sa hinolinom), kalcijuma, materija nerastvorljivih u vodi, natrijuma (pomoću plamenog fotometra i sa acetatom).

4. — Natrijum i kalijumsilikat

Izrađeni su nacrti preporuka za sledeće metode ispitivanja: Uzimanje uzoraka; određivanje zaprminske mase, suvih materija, silicijuma, ugljendioksida, ukupne alkalnosti (kao Na₂O ili K₂O), dinamičke ili absolutne viskoznosti.

5. — Tečni hlor

Izrađeni su nacrti preporuka za sledeće metode ispitivanja: Uzimanje uzoraka; određivanje sadržaja hlora, vode (gravimetrijska i elektrolitička metoda).

6. — Natrijumbikarbonat

Izrađeni su sledeći nacrti preporuka koje su usvojene od većeg broja zemalja-članica: Određivanje sadržaja natrijumkarbonata, natrijumbikarbonata, vode (gravimetrijska metoda), hlorida, gvožđa, kao i priprema uzoraka za ispitivanje.

Radna grupa 4

1. — Sirćetna kiselina

Usvojena je ISO-preporuka za metode ispitivanja.

2. — Anhidrid sirćetne kiseline

Usvojena je ISO-preporuka za metode ispitivanja.

3. — n-Butanol

Usvojena je ISO-preporuka za metode ispitivanja,

4. — Izo-propilalkohol

Usvojena je ISO-preporuka za metode ispitivanja.

5. — Aceton

Usvojena je ISO-preporuka za metode ispitivanja.

6. — Mravlja kiselina

Usvojena je ISO-preporuka za metode ispitivanja.

7. — Ftalati

Usvojen je nacrt ISO-preporuke za metode ispitivanja.

8. — Acetatni rastvarači

Usvojen je nacrt ISO-preporuke za metode ispitivanja.

9. — Metanol

Usvojen je nacrt ISO-preporuke za metode ispitivanja.

10. — Etanol

Usvojen je nacrt ISO-preporuke za metode ispitivanja.

11. — Anhidrid ftalne i maleinske kiseline

Usvojeni su nacrti ISO-preporuka za metode ispitivanja.

12. — Paraformaldehid

Usvojen je nacrt ISO-preporuke za metode ispitivanja.

13. — Formaldehid, rastvor

Izrađen je nacrt ISO-preporuka za sledeće metode: Određivanje sadržaja metanola, pepela, kiselosti, gvožđa, aldehida i metanola; dokazivanje anorganskih hlorida, sulfata i teških metala.

14. — Viši alkoholi

Izrađen je nacrt ISO-preporuka za sledeće metode: Određivanje kiselosti, bromnog indeksa, 2-etylheksanola, ukupnog sadržaja alkohola, gustoće na 20 °C, prinosa destilacije, karbonil-jedinjenja, vode (metoda po Karl Fischeru), pepela; ispitivanje boje sa sumpornom kiselinom.

15. — Fenoli i krezoli

Izrađeni su nacrti ISO-preporuka za sledeće metode: Određivanje tačke kristalizacije, ukupnog sumpora, sadržaja hlora, ostatka posle isparavanja, fenola u »tečnom fenolu« bromovanjem, metoda molekularnih sita za suvi fenol i krebol. Proučavaju se sledeći nacrti ISO-preporuka: Dehidratacija fenola upotrebom molekularnih sita i vizuelna ispitivanja nečistoća nerastvorljivih u rastvoru natrijum-hidroksida i u vodi.

16. — Krezolna i ksilenolna kiselina

Usvojeni su nacrti preporuke od većine zemalja članica za sledeće metode: Određivanje vode po Karl Fischeru i po Dean-Starku, zatim određivanje gustoće na 20 °C, neutralnih ulja i piridinskih baza, krive destilacije, ostatka posle destilacije, sadržaja orto- i meta krezola, hlora i sumpora u organskim jedinjenjima; ispitivanje boje i vodoniksulfida.

Radna grupa 5**1. — Urea**

Izrađeni su nacrti preporuka sledećih metoda i usvojeni od većine zemalja-članica: Određivanje azota, alkalnosti, pepela, gvožđa, vode i biureta; zatim merenje pH-vrednosti, obojenja rastvora urea-formaldehid, variranja pH-vrednosti u prisustvu formaldehida i određivanje tampon-koeficijenta.

2. — Amonijumbikarbonat

Izrađeni su i usvojeni nacrti preporuka za sledeće metode: Određivanja amonijačnog azota, ukupne alkalnosti i ugljendioksida.

Radna grupa 6**1. — Halogenski derivati ugljovodonika**

Usvojeni su nacrti ISO-preporuka za sledeće metode: Određivanje tačke kristalizacije, kiselosti i tačke zamućenja, zatim ispitivanje heksahloretana, orto- i para hloroluena, hlorbenzola, benzilhlorida, metilenhlorida, hloroforma, tetrahlorugljenika, dihloretana, trihloretilena, perhloretilena; opšta metoda za halogenske ugljovodonike pomoću hromatografije u parnoj fazi.

Radna grupa 7**1. — Fosforna kiselina i kondenzovani fosfati:**

Usvojene su ISO-preporuke za sledeće metode: Određivanje sulfata, kalcijuma, silicijuma i gvožđa u fosfornoj kiselini; određivanje materija nerastvorljivih u vodi, gvožđa, gubitka žarenjem i fosforpentoksida kao i merenje pH-vrednosti u natrijumtripolifosfatu; određivanja sadržaja ortofosfata, arsena, hlorida u natrijumtripolifosfatu i pirofosfatu; određivanje fluora u fosfornoj kiselini, natrijumtripolifosfatu i pirofosfatu.

Radna grupa 8**1. — Aluminijumoksid**

Usvojene su ISO-preporuke za sledeće metode: Priprema i čuvanje uzoraka, određivanje gubitka mase na temperaturi 300°C , i na temperaturama 1000°C i 1200°C , gvožđa, silicijuma, titana, zapremske mase.

Usvojeni su nacrti preporuka za određivanje natrijuma, vanadijuma, silicijuma (silikomolibdenski kompleks), kalcijuma, cinka (metode fotometrijske, pomoću atomske apsorpcije i sa ditizonom), veličine čestica (granulometrijski sastav), fosfora, bora, fluora, mangana i alfa-aluminijum-oksida.

2. — Kriolit

Proučavaju se nacrti preporuka za sledeće metode: Priprema i čuvanje uzoraka, određivanje silicijuma, fluora, gvožđa, natrijuma (pomoću plamenog fotometra, u obliku natrijumsulfata, u obliku acetata i volumetrijskim putem posle jonske izmene), zatim određivanje aluminijuma u obliku Al_2O_3 , volumetrijskim putem ili atomskom apsorpcijom.

3. — Aluminijumfluorid

U fazi proučavanja su metode određivanja fluora, silicijuma i gvožđa.

Radna grupa 9**1. — Kalijumhlorid**

Izrađeni su nacrti preporuka za sledeće metode: Određivanje vlage (ekstrakcijom sa dioksanom i titracijom po metodi K. Fischera ili u prisustvu formamida), određivanje kalijuma plamenim fotometrom, gravimetrijskim ili titrimetrijskim putem.

2. — Kalijumsulfat

Usvojeni su nacrti preporuka za sledeće metode: Određivanje vlage, određivanje kalijuma metodama navedenim kod kalijumhlorida, zatim sulfata, hlorida i eventualne kiselosti.

3. — Natrijumhlorid

U fazi proučavanja su metode za određivanje gubitka mase na 110°C , materija nerastvorljivih u vodi, hlorida, sulfata, kalcijuma i magnezijuma.

Radna grupa 10**1. — Ugljendisulfid**

U toku je proučavanje nacrti preporuke za metode ispitivanja ugljendisulfida.

Radna grupa 11

1. — Borna kiselina, oksid bora, borati i perborati

Proučavaju se nacrti preporuka za sledeće metode: Određivanje sumpornih jedinjenja, gvožđa, nikla, mangana, bakra i hroma u bornoj kiselini, oksidima bora i di-natrijum-tetraboratu.

Određivanje brzine rastvaranja na temperaturi 20 °C, određivanje sadržaja kobalta, natrijumoksida, oksida bora i gubitka žarenjem u natrijumperboratu kao i fizikalne metode za njegovo ispitivanje.

2. — Sirovi borati

Proučavaju se nacrti preporuka za metode određivanja materija nerastvorljivih u alkalnoj sredini i priprema rastvora za ovo određivanje. Određivanje nečistoća u sirovom natrijumboratu.

Radna grupa 12

1. — Limunska i vinska kiselina

Proučavaju se nacrti preporuka za sledeće metode: Određivanje titra; određivanje sadržaja gvožđa, arsena, olova, bakra, aluminijuma, kalcijuma, oksalne kiseline i fosfata u vinskoj kiselini.

Određivanje vinske kiseline i vlage u proizvodima vinske kiseline.

Određivanje kalcijumkarbonata i kalijumtartarata u kalcijumtartaratu kao i uzimanje uzorka za ispitivanje proizvoda vinske kiseline.

Radna grupa »Novi proizvodi«

U toku je proučavanje da li postoji potreba za međunarodnom standardizacijom sledećih proizvoda; odnosno grupe proizvoda:

1. — Veštačka đubriva
2. — Fluorna kiselina
3. — Vodonikperoksid i ostali anorganski peroksiđi
4. — Acetilen i/ili kalcijumkarbid
5. — Etilen — i propilenglikol; etilenoksid
6. — Acetaldehid
7. — Alkilbenzoli
8. — Alkalfenoli

Na kraju, treba podvući da naša zemlja već niz godina aktivno učestvuje u radu Tehničkog komiteta ISO-TC 47 za hemiju, i da joj je povereno rukovođenje radnom grupom 10 u okviru koje se radi na donošenju ISO-preporuke za ugljendisulfid.

Izrada jugoslovenskih standarda za područje hemije i hemijske industrije orijentisana je na maksimalno korišćenje ISO-preporuka, što posebno odgovara našim težnjama za dostizanjem svetskog kvaliteta naših hemijskih proizvoda, a time i konkurentnosti na svetskom tržištu.

Stjepan Levata, dipl. ing.

Predlog standarda
br. 8692Energetski transformatori
KOTAČIJ U S
N. H1. 044
1969.*Power transformers. Wheels***1 Predmet standarda**

Ovaj standard odnosi se na kotače, koji služe za prijevoz energetskih transformatora.

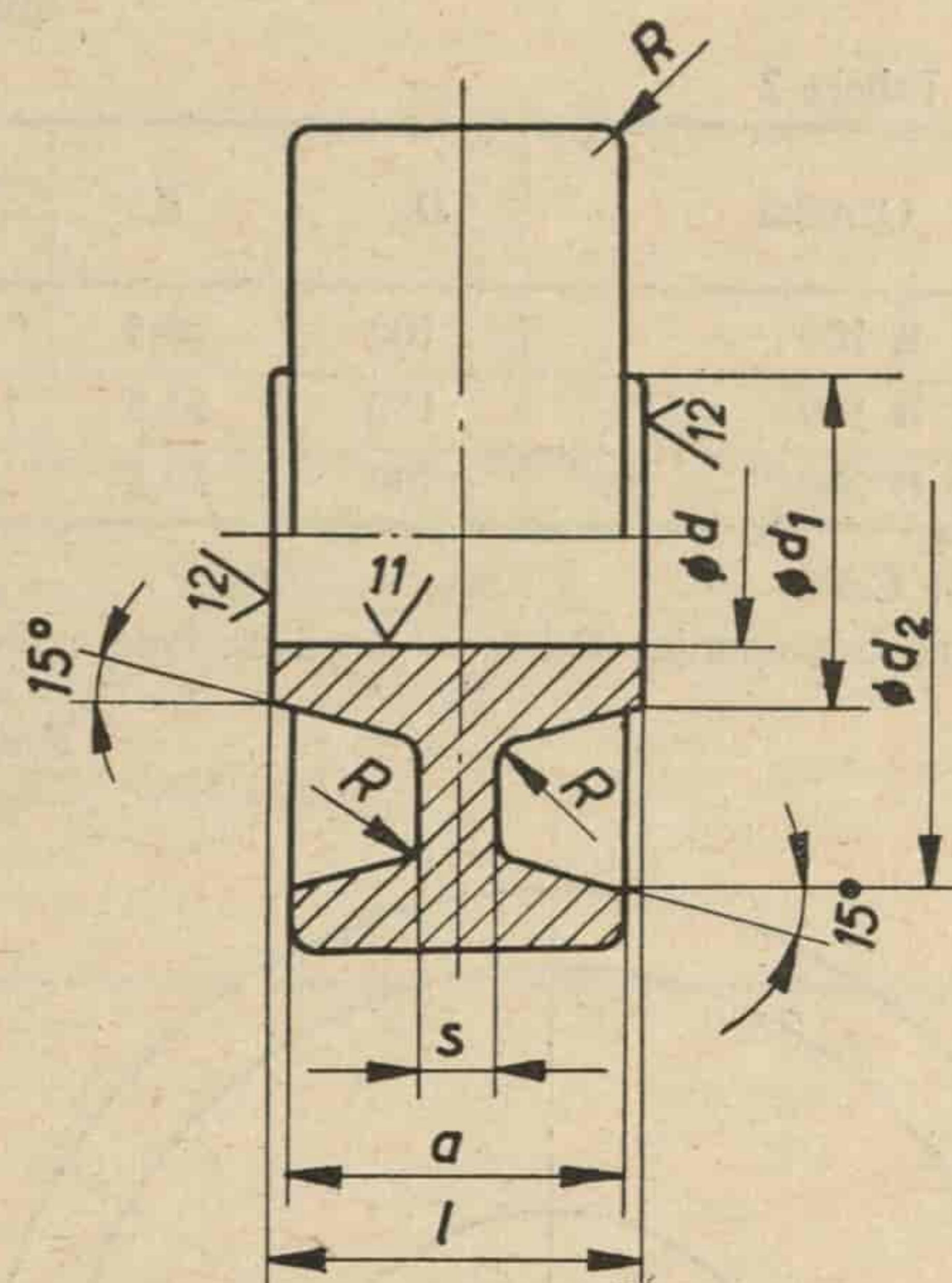
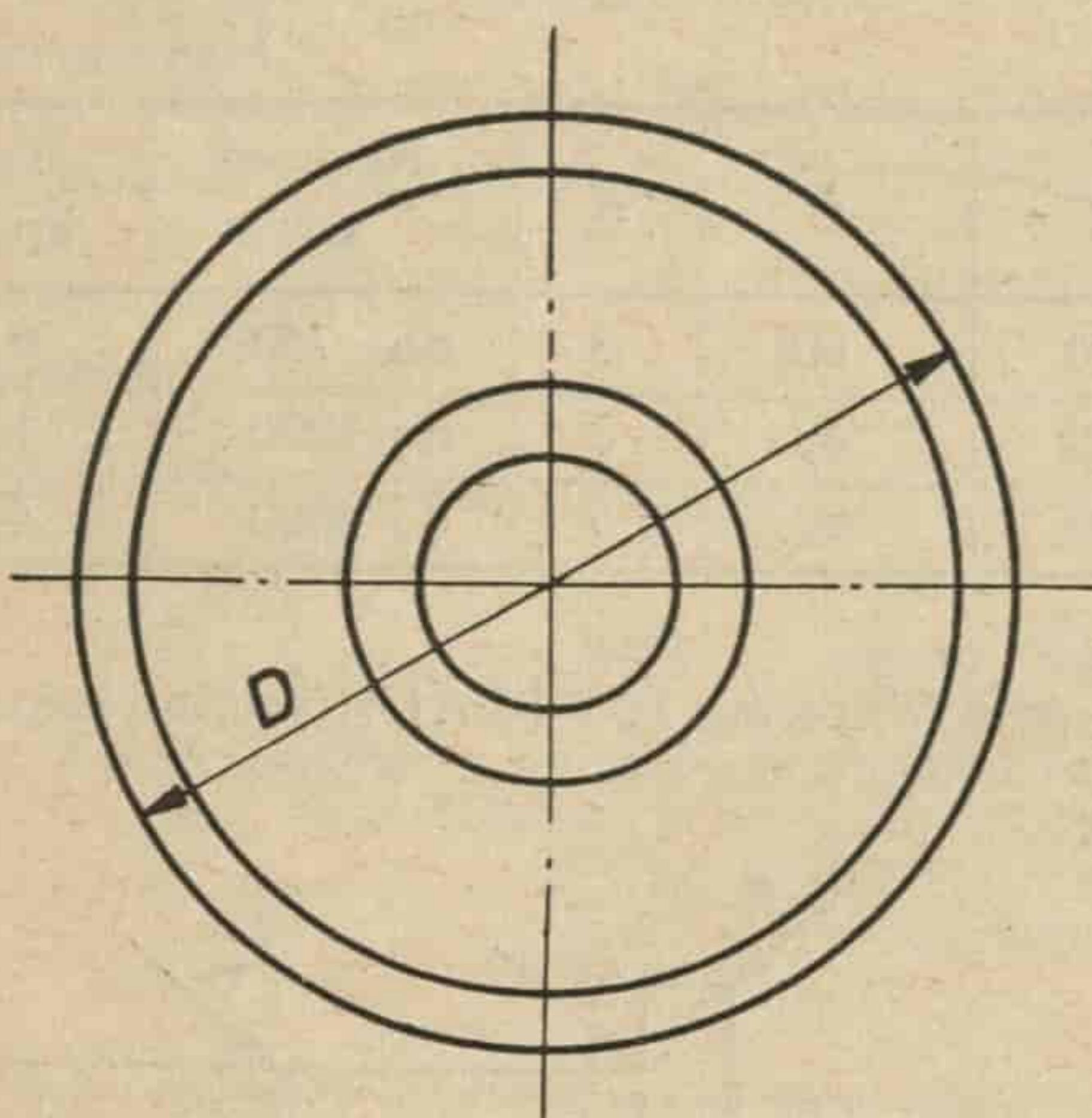
2 Oblik, mjere i dozvoljena odstupanja

2.1 Kotači za energetske transformatore izrađuju se u tri izvedbe:

- Kotač A bez vijenca, lijevana izvedba; sl. 1
- Kotač B bez vijenca, zavarena izvedba; sl. 2
- Kotač C s vijencom, lijevana izvedba; sl. 3.

2.2 Mjere kotača trebaju odgovarati vrijednostima danim u tabelama 1 do 3.

Kotač A

Slika 1

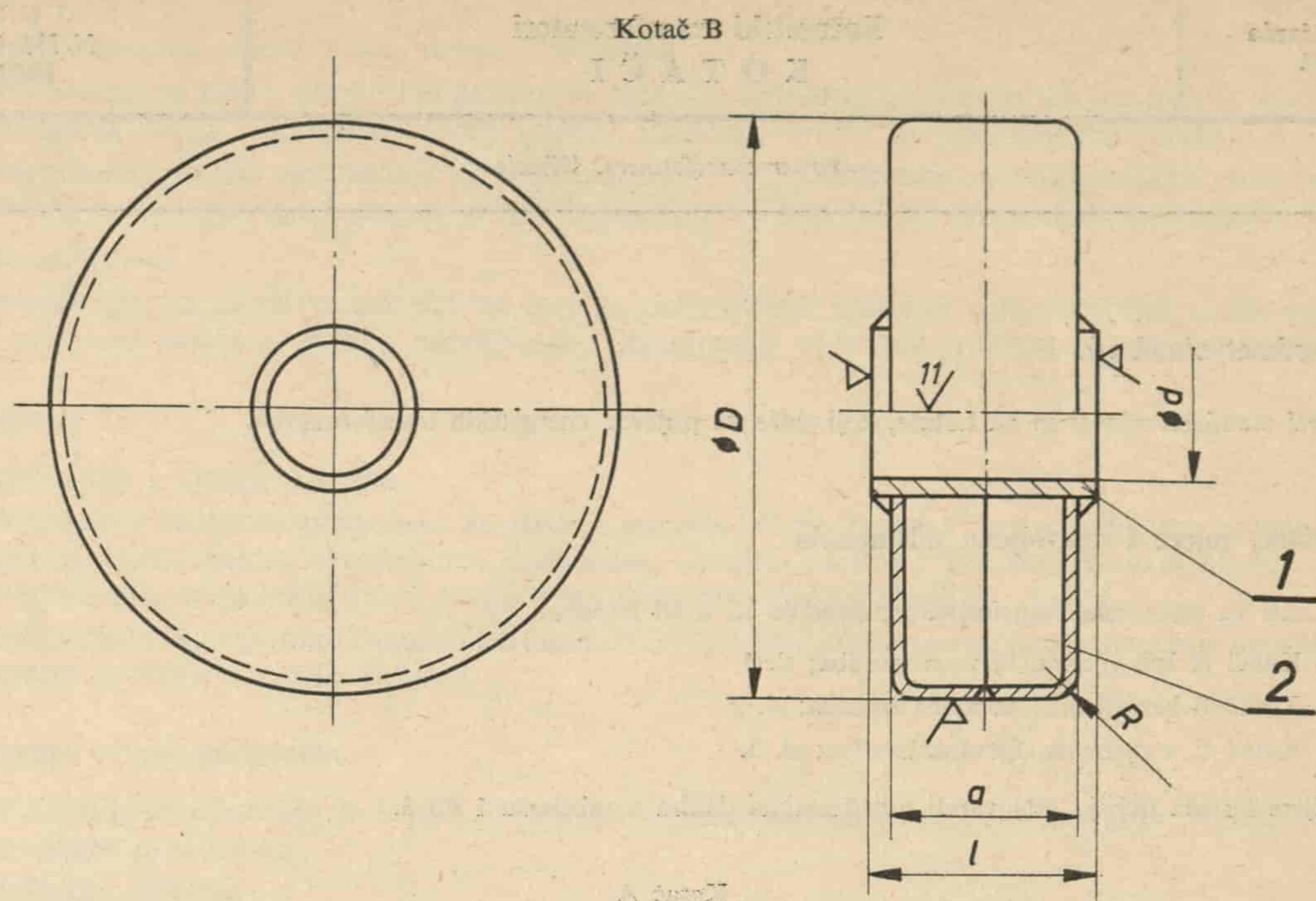
Tabela 1

Mjere u mm

Oznaka	D	a	d	d ₁	d ₂	l	s	R	Nosivost kp	Težina kp/kom
Kotač A 100	100	50	20,5	36	84	60	10	3	do 750	
Kotač A 150	150	50	32,5	50	130	60	15	3	do 2000	
Kotač A 200	200	80	50,5	80	170	90	20	5	do 4000	

Materijal: Sivi lijev SL 18 JUS C.J2.020

Dozvoljena odstupanja: Odstupanja od nazivne mјere prvrta (d) prema JUS M.A1.410 suženi stepen tačnosti.

Slika 2

Tabela 2

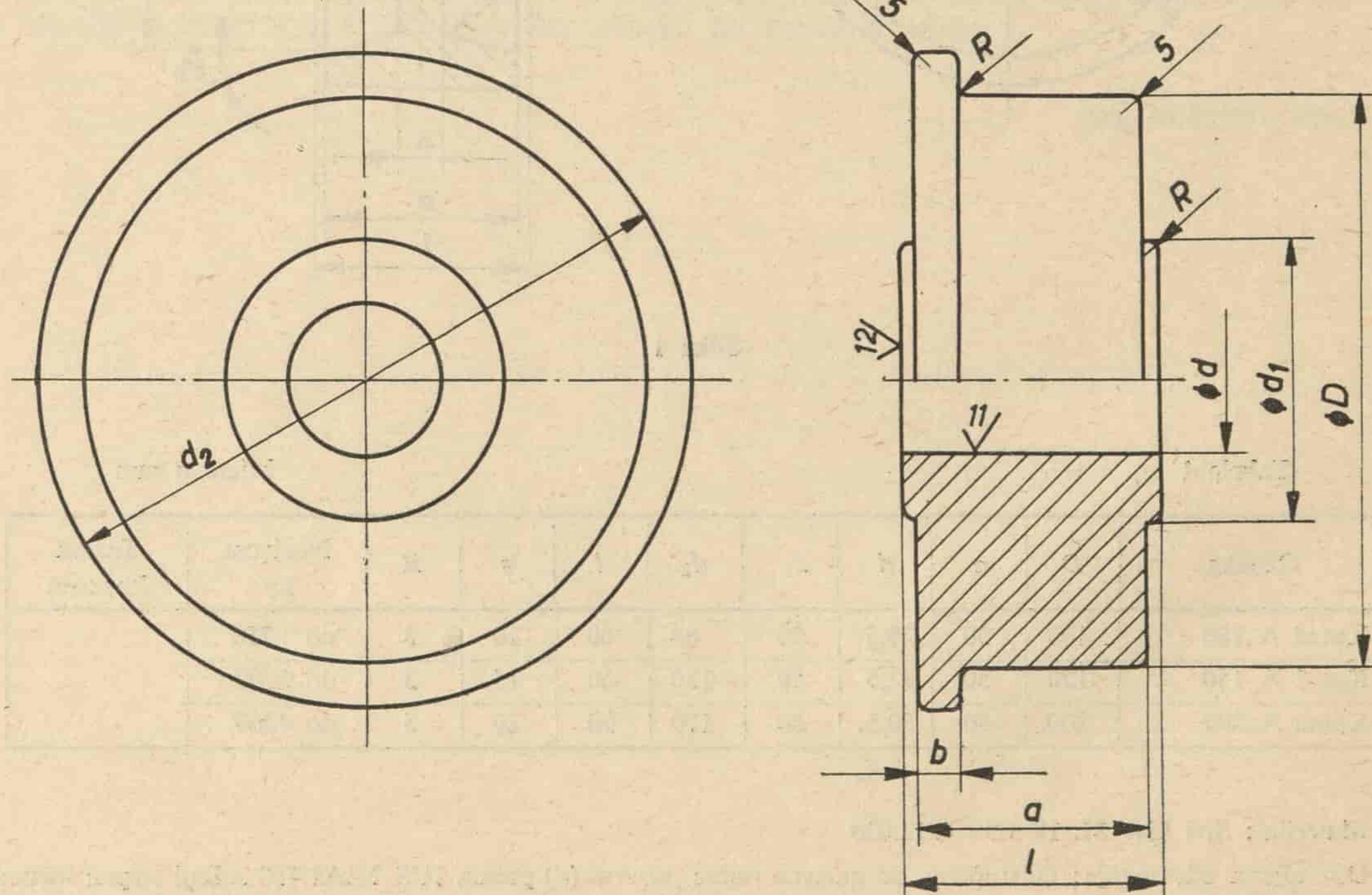
Mjere u mm

Oznaka	<i>D</i>	<i>d</i>	<i>a</i>	<i>l</i>	<i>R</i>	Nosivost kp	Težina kp/kom
Kotač B 100	100	20,5	50	60	3	do 750	0,80
Kotač B 150	150	32,5	50	60	3	do 2000	1,75
Kotač B 200	200	50,5	80	90	5	do 4000	4,00

Materijal: Čelik

Dozvoljena odstupanja: Odstupanje od nazivne mjere prvrta (*d*) prema JUS M.A1.410 suženi stepen tačnosti.

Kotač C

Slika 3

Tabela 3

Mjere u mm

Oznaka	D	d E9	d ₁	d ₂	a	b	l	r	SL26	ČL. 0445	SL26	ČL. 0445
									Nosivost kp	Težina kp/kom		
Kotač C1 200	200	50	95	230	80	15	90	5	4 000	—	13,5	—
Kotač C2 200									—	6 000	—	14,5
Kotač C1 250	250	72	125	300	130	20	150	15	6 000	—	35	—
Kotač C2 250									—	9 000	—	38
Kotač C1 300	300	88	150	350	130	20	150	15	8 000	—	50	—
Kotač C2 300									—	12 000	—	53,5

Materijal: Sivi lijev SL 26 JUS C.J2.020

Čelični lijev ČL 0445 JUS C.J3.011.

Dozvoljeno odstupanje: Odstupanje od nazivnih mjera sivog lijeva prema JUS M.A1.420, a čeličnog lijeva prema JUS M.A1.421. Odstupanje od nazivnog prvrta (d) prema JUS M.A1.171 polje tolerancije E9.

3 Obrada

- 3.1 Odljevak (kotač A i C) mora biti očišćen od pijeska, bez lunkera i pora. Površina kotrljanja mora biti ravna, te sposobna za upotrebu bez naknadne obrade.
- 3.2 Zavarena izvedba (kotač B) mora biti očišćena i antikorozivno zaštićena. Linija kotrljanja mora biti ravna (bez ispuštenja na sastavu) i sposobna za upotrebu bez naknadne obrade.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji ili kod narudžbine, kotači prema ovom standardu označavaju se oznakom:

Kotač — oznaka izvedbe — D JUS N.H1.044

Primjer: Kotač izvedbe B, vanjskog promjera 150 mm nosivosti do 2 000 kp

Kotač B — 150 JUS N.H1.044

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI OPREME TRANSFORMATORA SNAGE

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. februar 1970.

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

- Predlog br. 8693** Energetski transformatori. Razmaci kotača ... **JUS N.H1.041**
- Predlog br. 8694** Energetski transformatori. Džep za termometar **JUS N.H1.042**
- Predlog br. 8695** Energetski transformatori. Priklučak za uzemljenje ..... **JUS N.H1.043**
- Predlog br. 8696** Energetski transformatori. Izolatori IPT ..... **JUS N.H1.045**

Donošenje ovih standarda pokrenuo je TO 14 — transformatori u saradnji sa Elektrotehničkim institutom poduzeća »Rade Končar« — Zagreb

Zainteresovane radne organizacije mogu se obratiti neposredno Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54 (p.p. 933), da im se predlozi dostave.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
ZA METODE ISPITIVANJA VEŠTAČKIH ĐUBRIVA (UREE)**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. februar 1970.

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:
Predlog br. 8697 Ispitivanje uree, tehničke.

Predlog br. 8698	Određivanje sadržaja azota	JUS H.B8.150
Predlog br. 8699	„ Određivanje alkalnosti.....	JUS H.B8.151
Predlog br. 8700	„ Određivanje sadržaja pepela	JUS H.B8.152
	„ Određivanje sadržaja gvožđa	JUS H.B8.153

Navedeni predlozi su izrađeni na bazi nacrta ISO-preporuka br. 1592, 1593, 1594, 1595.

Zainteresovana preduzeća, ustanove i institucije koji nisu dobili navedene predloge mogu ih naknadno dobiti ako se obrate na adresu Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933).

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI PROIZVODNJE ČISTIH HEMIKALIJA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. februar 1970.

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:
Predlog br. 8701 Čiste hemikalije.

Predlog br. 8702	Gvožđe (II)-amonijumsulfat (Morova so)	JUS H.G2.031
	„ Gvožđe (III)-amonijumsulfat	JUS H.G2.032

Zainteresovana preduzeća, ustanove i institucije koji nisu dobili navedene predloge mogu ih naknadno dobiti ako se obrate na adresu Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933).

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI OPRUGA ZA ŠINSKA VOZILA ŽELEZNIČKOG SAOBRAĆAJA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. februar 1970.

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi za jugoslovenske standarde:
Predlog br. 8703 Opruge za šinska vozila. Prstenaste opruge radnog hoda 105 mm pri sili 59 Mp. Sklop opruge.....

JUS P.F3.056

Predlog br. 8704 Opruge za šinska vozila. Prstenaste opruge radnog hoda 105 mm pri sili 59 Mp. Stezni vijak .....

JUS P.F3.057

Predlog br. 8705 Opruge za šinska vozila. Prstenaste opruge radnog hoda 105 mm pri sili 59 Mp. Prsten sa razrezom .....

JUS P.F3.058

Predlog br. 8706 Opruge za šinska vozila. Prstenaste opruge radnog hoda 105 mm pri sili 59 Mp. Spoljni prsten .....

JUS P.F3.059

Predlog br. 8707 Opruge za šinska vozila. Prstenaste opruge radnog hoda 105 mm pri sili 59 Mp. Unutrašnji prsten .....

JUS P.F3.060

Predlog br. 8708 Opruge za šinska vozila. Prstenaste opruge radnog hoda 105 mm pri sili 59 Mp. Krajnji prsten .....

JUS P.F3.061

Predlog br. 8709 Opruge za šinska vozila. Prstenaste opruge radnog hoda 105 mm pri sili 59 Mp. Kapa opruge .....

JUS P.F3.062

Navedeni predlozi standarda umnoženi su i dostavljeni na adresu izvesnog broja zainteresovanih preduzeća i organizacija.

Interesenti koji ove predloge nisu primili, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se predlozi naknadno dostave.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI GRAĐEVINARSTVA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je: 1. februar 1970.

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi novih i revizije postojećih standarda za izolacione materijale i dr:

a) Predlozi novih standarda:

br. 8710	Bitumenska traka sa uloškom od staklene tkanine	JUS U.M3.234
br. 8711	Bitumenska traka sa uloškom od staklene tkanine sa metalnom zaštitom	JUS U.M3.236
br. 8712	Bitumenska traka sa uloškom od staklenog voala perforirana	JUS U.M3.248

b) Predlozi revizije standarda:

br. 8713	Filer za ugljovodonične mešavine	JUS B.B3.045
br. 8714	Tehnički uslovi za kamene aggregate za izradu savremenih kolovoznih zastora	JUS B.B3.050
br. 8715	Klasične i savremene podloge za puteve. Tehnički uslovi za izradu gornjih nosećih slojeva od bitumenizaranog materijala	JUS U.E9.020
br. 8716	Sirovi krovni karton	JUS H.N3.200
br. 8717	Natapanje jutane tkanine	JUS U.M3.200
br. 8718	Natapanje jutane tkanine sa obostranom prevlakom	JUS U.M3.210
br. 8719	Neposuti bitumenom impregnisani papir	JUS U.M3.220
br. 8720	Impregnisani i obostrano bitumenom obloženi papir	JUS U.M3.221
br. 8721	Ispitivanje bitumenom impregnisanih papira	JUS U.M3.225
br. 8722	Impregnisani stakleni voal	JUS U.M3.227
br. 8723	Bitumenizirani stakleni voal	JUS U.M3.228
br. 8724	Bitumenska traka sa uloškom od aluminijumske folije	JUS U.M3.230
br. 8725	Bitumenizirani i obostrano posuti karton	JUS U.M3.232
br. 8726	Hidroizolacioni materijali od mastiksa	JUS U.M3.246

Predloge standarda izradili su proizvođači u saradnji sa stručnjacima zavoda za ispitivanja materijala, a preko »IZME« — Poslovog udruženja proizvođača izolacionih materijala. Zavod za standardizaciju je predlozima dao standardnu formu i umnožio ih.

Predlozi su dostavljeni na mišljenje zainteresovanim preduzećima i ustanovama.

Interesenti koji predloge nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p.f. 933, sa zahtevom da im se predlozi dostave.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
ZA STAKLENE BOCE ZA JESTIVO ULJE**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. februar 1970.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju nacrt predloga jugoslovenskog standarda iz oblasti staklene ambalaže i to:

Predlog br. 8727 Staklene boce. Boce sa rukohvatom za jestivo ulje .....

JUS B.E6.073

Ovaj predlog standarda izrađen je u Srpskoj fabriци стакла, Paraćin, na insistiranje industrije jestivog ulja, jer se oseća potreba za jednim tipom staklene boce koja bi zadovoljila savremene zahteve koji će odgovarati uslovima tržišta — estetski izgled i lakše rukovanje, kao i ekonomičnost proizvodnje, koja se odražava u manjem utrošku sirovina, odnosno u smanjenju mase boce po komadu.

Predlog standarda je posebno umnožen i dostavljen svim zainteresovanim preduzećima i ustanovama (proizvođačima i glavnim potrošačima) u zemlji.

Međutim, ukoliko ima interesenata koji nisu dobili gornji predlog standarda, mogu se obratiti neposredno Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54 (pošt. fah 933) sa zahtevom da im se predlog naknadno dostavi.

KATALOG STANDARDA BRODOGRADNJE

OBJAVLJUJEMO TREĆU LISTU DOPUNE KATALOGA SB ZA 1968. GODINU

Novi standardi

Oznaka standarda	Datum izdanja	Naziv standarda	Autor
GRUPA 5			
SB 3393	10. 04. 69.	Natpisne pločice Natpisne pločice — Pregled	3. MAJ
GRUPA 15			
SB 4561	14. 01. 69.	Grotlašca Grotlašca za ispiranje — nisko	SPLIT
4562	14. 01. 69.	Grotlašca za ispiranje — Poklopac	SPLIT
4563	14. 01. 69.	Grotlašca za ispiranje — Okvir	SPLIT
4564	14. 01. 69.	Grotlašca za ispiranje — Brtva	SPLIT
GRUPA 19			
SB 4586	11. 03. 69.	Ventilacija Ventilacione zaklopke — osovine za ručicu	ULJANIK
4587	11. 03. 69.	Ventilacione zaklopke — osovine	ULJANIK
4588	11. 03. 69.	Ventilacione zaklopke — ležajevi	ULJANIK
4589	11. 03. 69.	Ventilacione zaklopke — košuljice	ULJANIK
4626	07. 05. 69.	Ventilacione zaklopke nepropusne	ULJANIK
4627	04. 04. 69.	Ventilacione zaklopke — ležajevi	ULJANIK
4628	04. 04. 69.	Ventilacione zaklopke — košuljice	ULJANIK
4629	04. 04. 69.	Ventilacione zaklopke — vodilice	ULJANIK
GRUPA 21			
SB 1572	11. 04. 69.	Mostići i sizovi Mostići i sizovi — Pregled	3. MAJ
GRUPA 22			
SB 332	11. 04. 69.	Skele Skele — Pregled	3. MAJ
GRUPA 27			
SB 4381	31. 10. 68.	Namještaj kuhinje i smočnice Namještaj kuhinje i smočnice — Pregled	SPLIT
4382	31. 10. 68.	Ormari i ormarići — Upute za ugradnju	SPLIT
4383	31. 10. 68.	Ormar jednokrilni s policama	SPLIT
4384	31. 10. 68.	Ormar dvokrilni s policama	SPLIT
4385	31. 10. 68.	Ormar dvokrilni s policama i kukama	SPLIT
4386	31. 10. 68.	Ormar jednokrilni s policama	SPLIT
4387	31. 10. 68.	Ormarić jednokrilni s kliznim policama	SPLIT
4388	31. 10. 68.	Ormarić s ladicama	SPLIT
4389	31. 10. 68.	Ormarić dvokrilni s policama	SPLIT
4390	31. 10. 68.	Ormarić dvokrilni s kliznim policama	SPLIT

SB 4391	31. 10. 68.	Ormarić završni-desni s policama	SPLIT
4392	31. 10. 68.	Ormarić završni-lijevi s policama	SPLIT
4393	31. 10. 68.	Ormarić dvokrilni s policom za sudoper	SPLIT
4394	31. 10. 68.	Ormarić dvokrilni za dva sudopera ili korito za tjesto	SPLIT
4395	31. 10. 68.	Ormarić jednokrilni viseći sa skidljivim policama	SPLIT
4396	31. 10. 68.	Ormarić jednokrilni viseći s razdjelnim policama	SPLIT
4397	31. 10. 68.	Ormarić dvokrilni viseći sa skidljivim policama	SPLIT
4398	31. 10. 68.	Ormarić dvokrilni viseći s razdjelnim policama	SPLIT
4399	31. 10. 68.	Ormarić dvokrilni viseći — za tanjure	SPLIT
4400	31. 10. 68.	Ormarić dvokrilni viseći s policama za čaše i kaleže	SPLIT
4401	31. 10. 68.	Ormarić dvokrilni s kliznim vratima i policom	SPLIT
4402	31. 10. 68.	Ormarić dvokrilni s kliznim vratima i kliznim policama	SPLIT
4403	31. 10. 68.	Ormarić dvokrilni za sudoper s kliznim vratima i policama	SPLIT
4404	31. 10. 68.	Ormarić dvokrilni za dva sudopera ili korito za tjesto s kliznim vratima	SPLIT
4405	31. 10. 68.	Ormarić dvokrilni viseći s kliznim vratima i policama	SPLIT
4406	31. 10. 68.	Ormarić dvokrilni viseći s kliznim vratima i razdjeljenim policama	SPLIT
4407	31. 10. 68.	Ormarić dvokrilni viseći s kliznim vratima — za tanjure	SPLIT
4408	31. 10. 68.	Ormarić dvokrilni viseći s kliznim vratima i policom za čaše i kaleže	SPLIT
4409	31. 10. 68.	Ormarić jednostruki viseći bez vrata sa skidljivim policama	SPLIT
4410	31. 10. 68.	Ormarić jednostruki viseći bez vrata sa razdjeljenim policama	SPLIT
4411	31. 10. 68.	Ormarić dvostruki viseći bez vrata sa skidljivim policama	SPLIT
4412	31. 10. 68.	Ormarić dvostruki viseći bez vrata sa razdjeljenim policama	SPLIT
4413	31. 10. 68.	Ormarić dvostruki viseći bez vrata za tanjure i tanjuriće	SPLIT
4414	31. 10. 68.	Ormarić dvostruki viseći bez vrata za čaše i kaleže	SPLIT
4415	31. 10. 68.	Sudoper s radnom pločom	SPLIT
4416	31. 10. 68.	Sudoper dvostruki s radnom pločom	SPLIT
4417	31. 10. 68.	Sudoper veliki s radnom pločom	SPLIT
4418	31. 10. 68.	Korito za tjesto	SPLIT
4419	31. 10. 68.	Radna ploča	SPLIT
4420	31. 10. 68.	Fontana	SPLIT
4421	31. 10. 68.	Fontana s ogradom	SPLIT
4422	31. 10. 68.	Korito za pranje rublja	SPLIT
4423	31. 10. 68.	Panj za meso	SPLIT
4424	31. 10. 68.	Panj za meso zidni	SPLIT
4425	31. 10. 68.	Polica zidna	SPLIT
4426	31. 10. 68.	Nosač kutljača	SPLIT
4427	31. 10. 68.	Nosač poklopaca	SPLIT
4428	31. 10. 68.	Stalak za tanjure	SPLIT
4429	31. 10. 68.	Nosač šalica	SPLIT
4430	31. 10. 68.	Nosač noževa	SPLIT
4431	31. 10. 68.	Jednokrilni ormari — Plašt	SPLIT
4432	31. 10. 68.	Dvokrilni ormari — Plašt	SPLIT
4433	31. 10. 68.	Jednokrilni ormarići — Plašt	SPLIT
4434	31. 10. 68.	Dvokrilni ormarići — Plašt	SPLIT
4435	31. 10. 68.	Jednokrilni ormarići viseći — Plašt	SPLIT
4436	31. 10. 68.	Dvokrilni ormarići viseći — Plašt	SPLIT
4437	31. 10. 68.	Jednokrilni ormarići — Ladica	SPLIT
4438	31. 10. 68.	Ormari — vrata	SPLIT
4439	31. 10. 68.	Ormarići — vrata	SPLIT
4440	31. 10. 68.	Dvokrilni ormarići — klizna vrata	SPLIT
4441	31. 10. 68.	Ormari — polica	SPLIT
4442	31. 10. 68.	Ormarići — polica	SPLIT
4443	31. 10. 68.	Ormarići — polica klizna	SPLIT
4444	31. 10. 68.	Ormarići završni desni — polica	SPLIT
4445	31. 10. 68.	Ormarići završni lijevi — polica	SPLIT
4446	31. 10. 68.	Ormarići viseći — polica	SPLIT
4447	31. 10. 68.	Dvokrilni ormarići — polica za čaše	SPLIT
4448	31. 10. 68.	Dvokrilni ormarići — polica za čašice	SPLIT
4449	31. 10. 68.	Ormarići viseći — razdjelnih polica	SPLIT
4450	31. 10. 68.	Dvokrilni ormarići — nosač kaleža	SPLIT
4451	31. 10. 68.	Ormarići s ladicama i kliznim policama — nosač polica	SPLIT
4452	31. 10. 68.	Ormarići viseći — nosač police prednji	SPLIT
4453	31. 10. 68.	Ormarići viseći — nosač police stražnji	SPLIT
4454	31. 10. 68.	Ormari i ormarići — šarnir	SPLIT
4455	31. 10. 68.	Ormar i ormarići — nosač gornji	SPLIT
4456	31. 10. 68.	Ormar i ormarići — nosač donji	SPLIT

SB 4457	31. 10. 68.	Sudoper s radnom pločom — sudoper	SPLIT
4458	31. 10. 68.	Sudoper veliki s radnom pločom — sudoper	SPLIT
4459	31. 10. 68.	Korito za tjesto s radnom pločom — korito	SPLIT
4460	31. 10. 68.	Sudoperi i korita — ploče drvene	SPLIT
4461	31. 10. 68.	Sudoper s radnom pločom — obloga ploče	SPLIT
4462	31. 10. 68.	Sudoperi dvostruki s radnom pločom — obloga ploče	SPLIT
4463	31. 10. 68.	Sudoperi veliki s radnom pločom — obloga ploče	SPLIT
4464	31. 10. 68.	Korito za tjesto s radnom pločom — obloga ploče	SPLIT
4465	31. 10. 68.	Korito za tjesto s radnom pločom — poklopac	SPLIT
4545	14. 01. 69.	Poklopac panja za meso	SPLIT

GRUPA 29

Okov nastambi i sanitarni			
SB 4577	14. 01. 69.	Štitnik brave s cilindrom	3. MAJ
4578	14. 01. 69.	Štitnik za ključ brave sa cilindrom	3. MAJ
4579	14. 01. 69.	Štitnik za brave	3. MAJ
4580	14. 01. 69.	Prihvativnik	3. MAJ

GRUPA 32

Sidra, sidreni lanci i pribor			
SB 4637	28. 04. 69.	Zapori sidreni	3. MAJ
4638	28. 04. 69.	Zapori sidreni sa svornjakom	3. MAJ
4639	28. 04. 69.	Zapori sidreni — kuke	3. MAJ
4640	28. 04. 69.	Zapori sidreni sa svornjakom — kuke	3. MAJ
4641	28. 04. 69.	Zapori sidreni sa svornjakom — tijela kuke	3. MAJ

GRUPA 35

Teretni uređaj			
SB 4473	27. 02. 69.	Samarice	ULJANIK
4474	19. 11. 68.	Samarice — tijela	ULJANIK
4475	19. 11. 68.	Samarice — viljuške	ULJANIK
4476	19. 11. 68.	Samarice — uške teretnice i klobučnice	ULJANIK
4477	09. 06. 69.	Samarice — uške za brkove i uzde	ULJANIK
4478	09. 06. 69.	Samarice za teške terete	ULJANIK
4479	19. 11. 68.	Samarice — viljuške gornje	ULJANIK
4480	14. 02. 69.	Samarice — koluti teretnice, usadni	ULJANIK

GRUPA 40

Priveznice, mreže, ponjave			
SB 264	11. 04. 69.	Priveznice, mreže i ponjave — pregled	3. MAJ

GRUPA 43

Navigacija i signalizacija			
SB 225	11. 04. 69.	Navigacija i signalizacija — pregled	3. MAJ

GRUPA 45

Bokobrani i srodni elementi			
SB 1518	11. 04. 69.	Bokobrani i srodni elementi — pregled	3. MAJ

GRUPA 46

Razna palubna oprema			
SB 4314	11. 04. 69.	Razna palubna oprema — Pregled	3. MAJ
4552	14. 01. 69.	Klupa drvena	3. MAJ
4553	14. 01. 69.	Klupa drvena sa spremištem pojasa za spasavanje	3. MAJ
4590	11. 03. 69.	Koluti jednostruki za žičanu užad	3. MAJ
4591	11. 03. 69.	Koluti jednostruki za vlaknastu užad	3. MAJ
4592	11. 03. 69.	Vodilice za žičanu i vlaknastu užad	3. MAJ
4593	11. 03. 69.	Koluti jednostruki za žičanu užad — Obočja	3. MAJ
4594	11. 03. 69.	Koluti jednostruki za vlaknastu užad — Obočja	3. MAJ
4595	11. 03. 69.	Koluti jednostruki za žičanu užad — Užnice	3. MAJ
4596	11. 03. 69.	Koluti jednostruki za vlaknastu užad — Užnice	3. MAJ
4597	11. 03. 69.	Koluti jednostruki za žičanu i vlaknastu užad — Svornjaci	3. MAJ

GRUPA 48

SB 247	10. 04. 69.	Posude za čišćenje i pranje Posude za čišćenje i pranje — Pregled	3. MAJ
--------	-------------	--	--------

GRUPA 51

SB 3392	11. 04. 69.	Protuprodorna oprema — Pregled	3. MAJ
4642	07. 05. 69.	Teleskopska upora	3. MAJ

GRUPA 66

Cijevni spojevi**c) Cijevni spojevi sa zasječnim prstenom**

SB 4503	19. 12. 68.	Cijevni spojevi sa zasječnim prstenom — Pregled	SPLIT
4504	19. 12. 68.	Priklučci s navojem	SPLIT
4505	19. 12. 68.	Cijevne spojke ravne	SPLIT
4506	19. 12. 68.	Priklučci za navarivanje	SPLIT
4507	19. 12. 68.	Cijevne spojke kutne	SPLIT
4508	19. 12. 68.	Cijevne spojke troputne	SPLIT
4509	19. 12. 68.	Cijevne spojke troputne s redukcijom	SPLIT
4512	19. 12. 68.	Priklučci s navojem — Tijela	SPLIT
4513	19. 12. 68.	Cijevne spojke ravne — Tijela	SPLIT
4514	19. 12. 68.	Priklučci za navarivanje — Tijela	SPLIT
4515	19. 12. 68.	Cijevne spojke kutne — Tijela	SPLIT
4516	19. 12. 68.	Cijevne spojke troputne — Tijela	SPLIT
4517	19. 12. 68.	Cijevne spojke troputne s redukcijom — Tijela	SPLIT
4520	19. 12. 68.	Zasječni prsteni	SPLIT
4521	19. 12. 68.	Matrice	SPLIT

GRUPA 67

Cijevni priključci i nepropusni prolazi**a) Cijevni priključci**

SB 4583	18. 03. 69.	S prirubnicom ravni pojačani NP6	SPLIT
4584	18. 03. 69.	S prirubnicom ravni dugi pojačani NP6	SPLIT
4585	18. 03. 69.	S prirubnicom NP6 pojačani — Prirubnica za pojačanje	SPLIT

b) Nepropusni prolazi

SB 4510	19. 12. 68.	Sa zasječnim prstenom vareni	SPLIT
4511	19. 12. 68.	Sa zasječnim prstenom s navojem	SPLIT
4522	19. 12. 68.	Sa zasječnim prstenom — Matice	SPLIT

GRUPA 74

Filtri

SB 2535	10. 02. 69.	Filtri — Pregled	3. MAJ
4492	19. 12. 68.	Filtri fini od sivog liva NP 2,5	3. MAJ
4493	19. 12. 68.	Filtri fini od sivog liva — Kućišta	3. MAJ
4494	19. 12. 68.	Filtri fini od sivog liva — Košare	3. MAJ
4495	19. 12. 68.	Filtri fini od varenog čelika NP 2,5	3. MAJ
4496	19. 12. 68.	Filtri fini od varenog čelika — Kućišta	3. MAJ
4497	19. 12. 68.	Filtri fini od varenog čelika — Poklopci	3. MAJ
4498	19. 12. 68.	Filtri fini od varenog čelika — Košare	3. MAJ
4499	19. 12. 68.	Filtri za ukrcaj goriva od varenog čelika NP6	3. MAJ
4500	19. 12. 68.	Filtri za ukrcaj goriva — Kućišta	3. MAJ
4501	19. 12. 68.	Filtri za ukrcaj goriva — Poklopci	3. MAJ
4502	19. 12. 68.	Filtri za ukrcaj goriva — Košare	3. MAJ
4543	19. 12. 68.	Filtri za ukrcaj goriva — Prirubnice ulazne	3. MAJ
4544	19. 12. 68.	Filtri za ukrcaj goriva — Prirubnice izlazne	3. MAJ
4546	14. 01. 69.	Filtri od sivog liva — Oznake na kućištu	3. MAJ
4560	14. 01. 69.	Filtri od varenog čelika — Brtve	3. MAJ
4576	14. 01. 69.	Filtri za ukrcaj goriva — Brtve	3. MAJ

GRUPA 81

Armatura doglasnog cjevovoda

SB 4104	10. 02. 69.	Doglasni cjevovod — Pregled	3. MAJ
---------	-------------	-----------------------------	--------

GRUPA 82

Pumpe

SB 4598	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe od sivog liva	3. MAJ
4599	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Kućište	3. MAJ
4600	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Košuljice	3. MAJ
4601	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Glave	3. MAJ
4602	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Sjedišta	3. MAJ
4603	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Klipovi	3. MAJ
4604	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Ventili	3. MAJ
4605	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Poklopac	3. MAJ
4606	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Osovine	3. MAJ
4607	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Blazinice	3. MAJ
4608	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Poluge	3. MAJ
4609	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Ručke	3. MAJ
4610	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Okovi ručke	3. MAJ
4611	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Vodilice	3. MAJ
4612	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Valjci	3. MAJ
4613	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Brtveni prsteni	3. MAJ
4614	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Prsteni	3. MAJ
4615	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Pričvrsni prsteni ravni	3. MAJ
4616	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Pričvrsni prsteni s utorom	3. MAJ
4617	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Osigurači	3. MAJ
4618	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Granični vijci	4. MAJ
4619	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Granični vijci s vjencem	3. MAJ
4620	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Galvanski protektori	3. MAJ
4621	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Klipne brtve	3. MAJ
4622	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Brtve glave	3. MAJ
4623	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Brtve poklopca	3. MAJ
4624	18. 03. 69.	Ručne dvoradne stapne pumpe — Brtve vodilice	3. MAJ

GRUPA 91

Kabelski nosači i staze

SB 4625	02. 04. 69.	Obujmice plastične za PP/U-B kabel	3. MAJ
---------	-------------	------------------------------------	--------

GRUPA 95

Svjetiljke i pribor

SB 3167	12. 05. 69.	Svjetiljke i pribor — Pregled	3. MAJ
---------	-------------	-------------------------------	--------

GRUPA 100

Vijci, svornjaci, osovinice, matice, podloške i rascjepke

SB 334	28. 04. 69.	Vijci, svornjaci, osovinice, matice, podloške i rascjepke — Pregled	3. MAJ
--------	-------------	---	--------

GRUPA 101

Čepovi

SB 335	28. 04. 69.	Čepovi — Pregled	3. MAJ
--------	-------------	------------------	--------

GRUPA 102

Zakovice i čavli

SB 336	28. 04. 69.	Zakovice i čavli — Pregled	3. MAJ
--------	-------------	----------------------------	--------

GRUPA 120

Alat

SB 1040	05. 05. 59.	Čekići za zakivanje	3. MAJ
3024	14. 04. 69.	Alat — Pregled	3. MAJ

Revidirani standardi

Oznake standarda	Datum novog izdanja	Oznake standarda	Datum novog izdanja
806	16. 02. 69.	3857 do 3859	16. 06. 69.
871 i 872	16. 02. 69.	3869 i 3870	16. 06. 69.
879 i 881	16. 02. 69.	3872	16. 06. 69.
897 i 898	16. 02. 69.	3949	06. 03. 69.
1011	14. 02. 69.	3993 i 3994	10. 01. 69.
1324	12. 03. 69.	4106 i 4108	25. 03. 69.
1332	16. 02. 69.	4110	25. 03. 69.
2797	25. 04. 69.	4123	18. 03. 69.
2799	20. 01. 69.	4199	09. 05. 69.
3267	20. 02. 69.	4203	25. 02. 69.
3279 i 3281	20. 02. 69.	4212 do 4214	10. 01. 69.
3282 i 3287	20. 02. 69.	4216 do 4218	10. 01. 69.
3427	29. 04. 69.	4220	10. 01. 69.
3455	16. 05. 69.	4237	25. 02. 69.
3532	04. 04. 69.	4279	25. 02. 69.
3535	16. 05. 69.	4283	17. 03. 69.
3582	25. 04. 69.	4285	23. 05. 69.
3630	10. 05. 69.	4302	13. 02. 69.
3638 i 3639	15. 02. 69.	4313 i 4317	09. 06. 69.
3642	15. 02. 69.	4375	05. 04. 69.
3644 i 3645	15. 02. 69.	4442	10. 05. 69.
3647 do 3649	15. 02. 69.	4480	14. 02. 69.
3714	11. 04. 69.	4495	15. 06. 69.
3742	29. 04. 69.	4496	25. 04. 69.
3743	31. 01. 69.	4565	10. 02. 69.
3801	05. 02. 69.	4626	07. 05. 69.
3838	16. 05. 69.		

Standardi stavljeni van snage

Zamenjeni sa SB

4 do 15	4637 do 4641
828 do 833	—
856 do 860	1040
1368	—
1369	1040
2242 i 2243	4637 do 4641
2550 do 2580	—
3693	4503
3694	4505
3695	4504
3696 i 3697	4506
3698	4507
3699	4508
3700	4509
3701	4510
3702	4511

JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU OBAVEŠTAVA
DA JE IZAŠAO IZ ŠTAMPE

KATALOG JUGOSLOVENSKIH STANDARDA ZA 1969.

koji obuhvata sve jugoslovenske standarde objavljene do aprila 1969.

Katalog obuhvata i celokupan pregled donetih međunarodnih preporuka Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO), Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC) i Međunarodne komisije za propise u vezi prijema električne opreme (CEE).

Preporučujemo svim interesentima da što pre poruče ovaj Katalog, pošto je štampan u ograničenom broju primeraka.

Katalog se može nabaviti neposredno kupovinom u prodavnici JUS-a Kneza Miloša br. 16, kao i putem pismene porudžbine, uz prethodnu uplatu na žiro račun br. 608-637-320-10.

Cena pojedinog primerka Kataloga je 30.— din.

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Pregled važnijih dokumenata koje je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC). Ova dokumentacija predstavlja pojedine faze rada, čiji je krajnji cilj donošenje međunarodnih preporuka sa područja standardizacije.

Preporučuje se zainteresovanim da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, ili putem izrade kopija, a po posebnom traženju, uz obavezno plaćanje troškova reprodukcije.

ISO/TC 1 — Navozi

Preporuka ISO:

br. 980 — »Metrički ISO navozi za opštu upotrebu. Tolerancije. Granične vrednosti mera za navoje komercijalnih vijaka i navrtki srednjeg kvaliteta«.

ISO/TC 2 — Vijci, navrtke i pribor

Predlog preporuke ISO:

br. 1891 — »Vijci navrtke i pribor. Terminologija i nomenklatura« (rok za primedbe 1. XI 1969).

ISO/TC 17 — Čelik

Preporuka ISO:

br. 1035/III — »Dimenzije vruće valjanih šipki. Pljosnate šipke. Metrička serija«.

ISO/TC 20 — Aero i kosmonautika

Preporuka ISO:

br. 1076 — »Električni kablovi za opštu upotrebu sa provodnikom od aluminijuma za instalacije na vazduhoplovima«.

ISO/TC 33 — Vatrostalni materijal

Predlog preporuke ISO:

br. 1893 — »Određivanje vatrostalnosti vatrostalnih proizvoda pod opterećenjem (različitim — sa povećanjem temperature)« (rok za primedbe 1. XI 69).

ISO/TC 47 — Hemija

Preporuka ISO:

br. 902 — »Aluminijumoksid za proizvodnju aluminijuma. Merenje ugla mirovanja«.

ISO/TC 72 — Tekstilne mašine i pomoći uređaji

Preporuka ISO:

br. 1037 — »Vratilo za bojenje beskrajne niti i pređe«.

ISO/TC 91 — Površinski aktivna sredstva

Preporuke ISO:

br. 893 — »Površinski aktivna sredstva. Natrijum sulfonat, tehnički. Metoda analize«,

br. 894 — »Površinski aktivna sredstva. Primarni natrijumsulfonat, tehnički. Metoda ispitivanja«,

br. 895 — »Površinski aktivna sredstva. Sekundarni natrijumsulfonat, tehnički. Metoda ispitivanja«.

ISO/TC 95 — Kancelarijske mašine

Preporuke ISO:

br. 1091 — »Raspored dirki za pisanje i funkcionalnih dirki na pisaćim mašinama«,

br. 1092 — »Numerički deo tastature od deset dirki za mašine za sabiranje i računanje«,

br. 1093 — »Simboli na dirkama i odgovarajući otisci na mašinama za sabiranje i računanje«.

ISO/TC 99 — Poluprerađevine od drveta

Preporuka ISO:

br. 1072 — »Opšte proizvodne karakteristike masivnog parketa«.

IEC/TC 10 — Izolaciona ulja

IEC publikacija 296 (prvo izdanje, 1969.): Specifikacija novih izolacionih ulja za transformatore i prekidače. Cena: 14 šv. fr.

IEC/TC 15 — Izolacioni materijal

IEC publikacija 250 (prvo izdanje, 1969.): Preporučeni metodi za određivanje dielektričke konstante i faktora dielektričkih gubitaka izolacionih materijala pri industrijskoj, zvučnoj i radiofrekvenciji (uključujući metarske valove). Cena: 42 šv. fr. Izveštaj potkomitetata 17 D sa sastanka u Milatu, održanog od 24. do 28. februara 1969. godine.

IEC/TC 17 — Prekidači i kontroleri

IEC publikacija 292—1 (prvo izdanje, 1969.): Niskonaponski pokretači motora. Prvi deo: Direktni pokretači naizmenične struje (pod punim naponom). Cena 54 šv. fr. Izveštaj potkomiteta 17 D sa sastanka u Londonu od 24. do 26. marta 1969. godine.

IEC/TC 18 — Brodske električne instalacije

Dopuna 1 (1969) IEC publikacije 92—3 (drugo izdanje, 1965.): Brodske električne instalacije. Deo treći: Kablovi (izrada, ispitivanje i instalacija). Cena 28,50 šv. fr. Predlog propisa za »regulaciju napona« u pogledu pripremanja nove redakcije čla-

I

nova 18.37, 18.38, 18.39 dokumenta 18 (Secretariat) 468. Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 31. januar 1970. g.

IEC/TC 40 — Otpornici i kondenzatori

IEC publikacija 301, I izdanje, 1969. god. Preporučene vrednosti prečnika žičnih izvoda kondenzatora i otpornika. Cena: 30,60 šv. fr.

Zapisnik sa sastanka komiteta održanog u Parizu od 3. do 11. II 1969. god.

IEC/TC 51 — Štampana kola

Zapisnik sa sastanka održanog u Parizu od 4. do 7. 2. 1969. god.

KALENDAR ZASEDANJA

tehničkih komiteta, potkomiteta i drugih organa međunarodnih organizacija: Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC)

U ovoj rubrici objavljujemo nova sazvana i planirana zasedanja, prema informacijama iz žurnala ISO. Podaci o planiranim zasedanjima pod 2 su informativni; datumi i mesta ovih zasedanja biće objavljeni naknadno u tački I kalendara.

Zainteresovana preduzeća, organizacije i ustanove, koji žele da na svoj teret pošalju svoje stručnjake na neko od ovih zasedanja, treba da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša br. 54) radi dobijanja potrebnih objašnjenja i uputstava.

Za učešće na zasedanju ISO i IEC potrebno je pismeno ovlašćenje Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, pošto je JZS u tim organizacijama učlanjen u ime naše zemlje.

I Sazvana zasedanja

2—3. X	Konstanca	ISO/TC 72/SC 2	Tekstilne mašine i pomoći uređaji. (Mašine za pripremanje materijala za tkanje (Namatanje cevčica i snovanje))
3—11. X	Hag	ISO/TC 45	Guma
6—10. X	Vedbek	ISO/TC 92	Ispitivanje protivpožarne otpornosti građevinskog materijala
6—10. X	Pariz	ISO/TC 97/SC 1	Računske mašine i obrada informacija (Terminologija)
7—9. X	Moskva	ISO/TC 10/SC 4	Crteži (opšti principi)/Šematsko prikazivanje u oblasti kinematike
7. X	London	ISO/TC 73/SC 1	Pitanja široke potrošnje/ Žigovi standardnih proizvoda
7. X	London	ISO/TC 73/SC 3	Pitanja široke potrošnje/ Dokumentacija
8. X	London	ISO/TC 73/SC 2	Pitanja široke potrošnje / Etiketiranje u cilju davanja podataka o proizvodu i uporedna ispitivanja
9. X	London	ISO/TC 73	Pitanje široke potrošnje
8—9. X	Ženeva	DATCO	Koordinacioni komitet za standardizaciju oznaka datuma
13—15. X	Brisel	{ ISO/TC 13 ISO/TC 14 ISO/TC 16	Visina osa mašine
13—15. X	London	ISO/TC 95/SC 9	Krajevi vratila
13—15. X	Prag	ISO/TC 3/SC 2	Klinovi
13—15. X	Kjoto	IEC/TC 62	Kancelarijske mašine / Prezentiranje dokumentata
13—16. X	Lisabon	ISO/TC 11/SC 2	Tolerancije / Koničnost
14—17. X	Moristaun	ISO/TC 104	Elektromedicinski aparati
15—17. X	Berlin	ISO/TC 94/SC 9	Parni kotlovi i sudovi pod pritiskom / Otpornost delova pod pritiskom
16—17. X	London	ISO/TC 96/SC 4	Konteneri za transport robe
20—21. X	Njujork	ISO/TC 122/SC 1	Lična zaštitna sredstva. Zaštitna odeća i oprema / Nezapaljiva odeća
			Kancelarijske mašine / Mašine za umnožavanje
			Ambalaža / Dimenzije ambalaže

20—25. X	Štokholm	ISO/TC 46	Dokumentacija
21—24. X	Njujork	ISO/TC 58/SC 3	Boce za gasove / Konstrukcija boca
23—24. X	Njujork	ISO/TC 122	Ambalaža
27—29. X	Pariz	ISO/TC 39/SC 1	Mašine alatke / uljnohidraulični i pneumatski prenosnici
27—30. X	Tokio	ISO/TC 4	Kotrljajni ležaji
27—31. X	London	ISO/TC 11/SC 3	Parni kotlovi i sudovi pod pritiskom / zavarene konstrukcije
28—30. X	Beč	ISO/TC 5/SC 6	Cevi i fitinzi / Cevi i fitinzi od plastičnih masa za provod fluida
3—5. XI	London	ISO/TC 115	Metode ispitivanja i uslovi prijema pumpi
3—13. XI	Teheran	IEC	Generalno zasedanje
5—7. XI	Kurbevoa	ISO/TC 5/SC 1	Cevi i fitinzi / Gasne i druge čelične cevi
10—14. XI	London	ISO/TC 97/SC 6	Računske mašine i obrada informacija / Prenos šifrovanih (brojčanih) znakova
11—12. XI	London	ISO/TC 59/SC 5	Zgradarstvo / Usklađivanje dimenzija u građevinarstvu
12—13. XI	Hamburg	ISO/TC 38/SC 9	Tekstil / Ribarske mreže
17—19. XI	Kurbevoa	ISO/TC 95/SC 12	Kancelarijske mašine / Trake i kalemi
26—27. XI	Prag	ISO/TC 34/SC 2	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi / Seme i plodovi uljanih biljaka
1—6. XII	Sevilja	ISO/TC 22	Automobili
8—11. XII	Kurbevoa	ISO/TC 94/SC 6	Lična zaštitna sredstva. Zaštitna odeća i oprema / Zaštitne naočari (i zaštitna oprema za zavarivače)
11—12. XII	Brisel	ISO/TC 105	Čelična žičana užad
1969.			
28.XI—3. XII	Prag	ISO/TC 34/SC 3	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi / Voće i povrće
Novembar	London	ISO/TC 59/SC 6	Zgradarstvo / Sastav komponenata, spoljna i unutrašnja potpodela
3—5. XII	London	ISO/TC 123/SC 3	Klizna ležišta / Dimenzije i tolerancije
Kraj 1969.	Pariz	ISO/TC 97/SC 4	Računske mašine i obrada informacija / Uređaji za ulaz i izlaz šifrovanih podataka
Kraj 1969.	—	ISO/TC 116/SC 2	Ispitivanje kapaciteta aparata za zagrevanje prostorija / Parni kotlovi
1970.			
17—19. III	Njujork	ISO/TC 94/SC 7	Lična zaštitna sredstva. Zaštitna odeća i oprema / Registrator za zagađenu atmosferu
13—23. IV	Štokholm	ISO/TC 11	Parni kotlovi i sudovi pod pritiskom
1—4. VI	London	ISO/TC 38	Tekstil
1—5. VI	Edinburg	ISO/TC 17	Čelik
8—12. VI	Berlin	ISO/TC 97	Računske mašine i obrada informacija
Septembar	Ankara	ISO	Generalna skupština
Septembar	Ankara	ISO/TC 34	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi
Septembar	Ankara	ISO/TC 126	Duvan i duvanski proizvodi
Septembar	Poljska	ISO/TC 45	Guma
7—9. X	London	ISO/TC 8	Brodogradnja
—	—	ISO/TC 60	Zupčanici

U izdanju Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju izašla je iz štampe publikacija:

JUGOSLOVENSKI ČELICI I ČELIČNI LIV

— Oznake, hemijski sastav i odgovarajuće oznake po DIN-u —

Ova publikacija sadrži sve vrste jugoslovenskih čelika koji se do sada proizvode u našim železarama, a sređena je u vidu tabela. U tabelama se paralelno navode oznake čelika po JUS-u i DIN-u, kao i oznake JUS i DIN standarda koji te čelike obuhvataju, zatim njihov hemijski sastav, brojevi materijala, železare — proizvođači odnosnih vrsta čelika, kao i kvalitetne grupe.

Publikacija sadrži 65 stranica formata B5 (170 mm × 240 mm), a cena joj je 20 din.

Proizvođačima i prerađivačima čelika, konstrukcionim biroima i svim drugim organizacijama i licima koji na bilo koji način rade sa čelicima, preporučujemo ovu publikaciju.

OBJAVLJENI JUGOSLOVENSKI STANDARDI

»Službeni list SFRJ« br. 12/69. od 20. III 1969.

	1. prim. din.
JUS N.A3.410 — Elektrotehnički grafički simboli 1969. Simboli u planovima električnih instalacija u zgradama	6,50
JUS N.A3.420 — „ Simboli za telekomunikacione aparate u planovima električnih instalacija	2,50
JUS K.G5.250 — Ključevi i odvijači: 1969. Odvijači, krstasti, sa drškom. Oblik i mere.....	3,50
JUS K.G5.260 — „ Odvijači, krstasti. Vrh odvijača	7.—
JUS K.G5.261 — „ Odvijači, krstasti. Tehnički propisi za izradu i isporuku 1969.	5,50
JUS M.B1.015 — Krstasti urezi za glave vijaka 1969.	7,50
JUS M.B1.118 — Vijci sa sočivastom glavom sa krstastim urezom, fine klase izrade 1969.	6,50
JUS M.B1.136 — Vijci sa upuštenom glavom sa krstastim urezom, fine klase izrade .. 1969.	6,50
JUS M.B1.144 — Vijci sa upuštenom sočivastom glavom sa krstastim urezom, fine klase izrade .. 1969.	6,50
JUS M.B1.164 — Vijci sa poluokruglom glavom sa krstastim urezom, fine klase izrade .. 1969.	6,50
JUS M.B1.351 — Samoureznii vijci sa upuštenom glavom sa krstastim urezom .. 1969.	5,50
JUS M.B1.352 — Samoureznii vijci sa sočivastom glavom sa krstastim urezom .. 1969.	5,50
JUS M.B1.353 — Samoureznii vijci sa upuštenom sočivastom glavom sa krstastim urezom .. 1969.	5,50
JUS M.B1.354 — Samoureznii vijci sa šestostranom glavom .. 1969.	5,50
JUS M.B1.355 — Samoureznii vijci sa cilindričnom glavom sa urezom .. 1969.	5,50
JUS M.B1.356 — Samoureznii vijci sa poluokruglom glavom sa urezom .. 1969.	5,50
JUS M.B1.357 — Samoureznii vijci sa upuštenom glavom sa urezom .. 1969.	5,50
JUS M.B1.358 — Samoureznii vijci sa upuštenom sočivastom glavom sa urezom .. 1969.	5,50
JUS M.B1.465 — Vijci za lim sa upuštenom glavom sa krstastim urezom .. 1969.	5,50
JUS M.B1.466 — Vijci za lim sa poluokruglom glavom sa krstastim urezom .. 1969.	5,50
JUS M.B1.467 — Vijci za lim sa upuštenom sočivastom glavom sa krstastim urezom .. 1969.	5,50

JUS M.B1.468 — Samourezni vijci sa poluokruglom glavom sa krstastim urezom, sa navojem za lim 1969.	.....	5,50
JUS M.B1.469 — Samourezni vijci sa poluokruglom glavom sa krstastim urezom, sa navojem za lim i zarezom na završetku 1969.	.....	6,50
JUS M.B1.515 — Vijci za drvo sa upuštenom glavom sa krstastim urezom, grube klase izrade 1969.	.....	4,50
JUS M.B1.525 — Vijci za drvo sa upuštenom sočivastom glavom sa krstastim urezom, grube klase izrade 1969.	.....	4,50
JUS M.B1.535 — Vijci za drvo sa poluokruglom glavom sa krstastim urezom, grube klase izrade 1969.	.....	4,50
JUS M.G0.065 — Smerovi pokretanja organa za rukovanje mašina alatki. Opšta pravila 1969.	.....	3,50
JUS M.G0.066 — Simbolične oznake na mašinama alatkama i drugim proizvodnim mašinama. 1969. Opšte smernice	.....	4,50
JUS M.G0.067 — Simbolične oznake na mašinama alatkama i drugim proizvodnim mašinama. 1969. Osnovne oznake	.....	16.—

Navedeni standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. jula 1969.

»Službeni list SFRJ« br. 29/69. od 11. VII 1969.

JUS N.R8.011 — Elektronika i telekomunikacije 1969. Feritna jezgra sa navojem, tip A. Oblik i mere	3,50
JUS N.R8.012 — „ Feritna jezgra sa navojem, tip B. 1969. Oblik i mere	3,50
JUS N.R8.013 — „ Lončasta feritna jezgra 1969. Oblik i mere	3,50
JUS N.R8.014 — „ Kalemska tela za feritna jezgra. 1969. Oblik i mere	3,50
JUS N.R8.015 — „ Feritni antenski štapovi. 1969. Oblik i mere	3,50
JUS N.R8.016 — „ Oklopno feritno jezgro. 1969. Oblik i mere	3,50
JUS N.A4.051 — „ Sistem skraćenog označavanja vrednosti otpornika i kondenzatora 1969. slovima i brojevima	4,50
JUS D.C5.023 — Oplemenjene ploče-vlaknatice. Bitumenizirane ploče-vlaknatice. Tehnički 1969. uslovi za izradu i isporuku	3,50

Navedeni standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. I 1970.

JUS N.A4.050 — Elektronika i telekomunikacije. Sistem skraćenog označavanja datuma pro- 1969. izvodnje pasivnih elemenata	2,50
JUS U.B1.028 — Ispitivanje direktnog smicanja tla 1969.	6,50
JUS U.B1.032 — Određivanje stišljivosti tla 1969.	5,50
JUS U.B1.034 — Određivanje koeficijenta vodopropustljivosti 1969.	4,50
JUS U.B1.042 — Određivanje kalifornijskog indeksa nosivosti 1969.	6,50
JUS U.B1.044 — Određivanje proizvoda koeficijenta kapilarne vodopropustljivosti i najvećeg 1969. kapilarog penjanja vode u tlu	5,50
JUS U.B1.050 — Ispitivanje otpornosti cementom stabilizovanog tla prema mrazu 1969.	4,50
JUS E.B1.236 — Ispitivanje kvaliteta mahunjača. Uzimanje uzoraka 1969.	5,50
JUS D.A0.060 — Slojevito drvo. Terminologija i definicije 1969.	7.—

Navedeni standardi primenjuju se od 1. januara 1970.

»Službeni list SFRJ« br. 30/69. od 17. VII 1969.

JUS D.A0.101 — Greške drveta. Terminologija, definicije i merenje 1969.	21.—
JUS D.D5.020 — Parket, masivni 1969.	13.—

Navedeni standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. septembra 1969.

JUS N.N0.011 — Elektronika i telekomunikacije. Nizovi standardnih vrednosti za otpornike 1969. i kondenzatore, sa odgovarajućim tolerancijama	6,50
JUS N.N0.900 — Suzbijanje radio-televizijskih smetnji od električnih uređaja, mašina i postro- jenja, nazivnih frekvencija od 0 do 10 kHz 1969.	8,50
JUS F.S2.050 — Fizikalna ispitivanja tekstila. Određivanje finoće (debljine) pređe. Metoda 1969. povesma	7.—

Navedeni standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. I 1970.

JUS E.C9.100 — Original ovčija suva sirišta 1969.	2,50
--	------

Navedeni standard primenjuje se od 1. januara 1970.

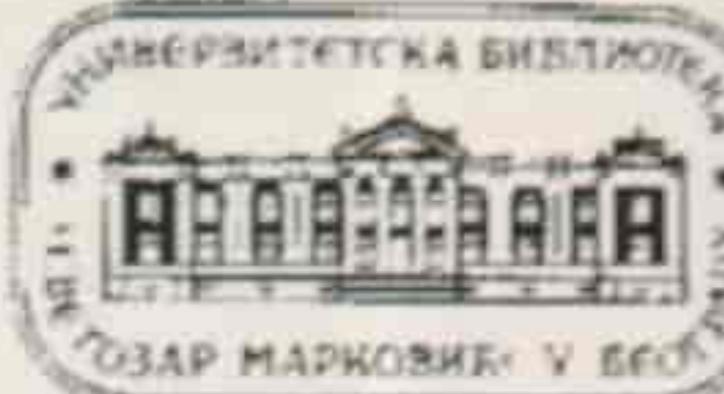

Izdavač: Jugoslovenski zavod za standardizaciju — Cara Uroša 54 — Beograd, telefon broj 26-461.
Odgovorni urednik: Slavoljub Vitorović, dipl. inž.
Cena pojedinom primerku n. din. 10.—. Godišnja preplata n. din. 80.— Pretplatu slati neposredno na
adresu prodavnice Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, ul. Kneza Miloša br. 16, pošt. fak
br. 933 ili na žiro račun br. 608-637-320-10

Stampa: Beogradski grafički zavod — Beograd

41

428/1969

700017171, 10

COBISS 0